Najvyšší súd
Slovenskej republiky

3 Cdo 343/2013

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľke **J. H.**, zomrelej X. a naposledy bývajúcej v P., za účasti dedičiek **1/ Ing. E. F.**, bývajúcej v N.N., **2/ Ing. E. M.**, bývajúcej v N.N., **3/ E. M.**, bývajúcej v B., všetky zastúpené JUDr. G. S., advokátkou so sídlom v N. a veriteľov **1/ J. H.**, bývajúceho v P., **2/ O. V.**, so sídlom vo V.V., IČO: X., **3/ M. K.**, bývajúcej v P., **4/ R., s.r.o.**, so sídlom v P., IČO: X., **o prejednanie novoobjaveného majetku**, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6 D 912/2010, na dovolanie dedičov 1/ až 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2013 sp. zn. 10 CoD 14/2012, 10 CoD 15/2012, 10 CoD 16/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2013 sp. zn. 10 CoD 14/2012, 10 CoD 15/2012, 10 CoD 16/2012 vo výroku, ktorým odmietol odvolanie dedičiek **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Piešťany uznesením z 3. januára 2012 č.k. 6 D 912/2010-77 **I.** potvrdil dedičom A. F., nar. X. a E. M. nadobudnutie dedičstva podľa zákonných dedičských podielov k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným v tejto výrokovej časti, **II.** prikázal nedeliteľné nehnuteľnosti bližšie uvedené v tomto výroku, do vlastníctva dedičky E. M. a iné nedeliteľné nehnuteľnosti do vlastníctva A. F. s tým, že na vyrovnanie dedičských podielov uložil dedičke A. F. povinnosť zaplatiť ustupujúcej dedičke E. M. sumu 1 797 €. Súd zároveň určil, že za pasíva uplatnené veriteľmi, a to za pohľadávku veriteľa 1/ vo výške 4 129,24 €, za pohľadávku veriteľa 2/ vo výške 39,86 €, za pohľadávku veriteľa 3/ vo výške 232,35 € a za pohľadávku veriteľa 4/ vo výške 487,35 €, zodpovedajú dedičia A. F. a E. M. rukou spoločnou a nerozdielnou, **III.** určil všeobecnú hodnotu majetku poručiteľky vo výške 58 200

€, výšku dlhov poručiteľky vo výške 4 908,80 € a čistú hodnotu dedičstva vo výške 53 291,20 €, **IV.** priznal odmenu a náhradu notárovi JUDr. M. R. – súdnemu komisárovi činnému v dedičskom konaní z poverenia súdu.

Uznesením z 3. mája 2012 č.k. 6 D 912/2010-116 Okresný súd Piešťany zamietol návrh veriteľa J. B. na odpustenie zmeškanej lehoty na prihlásenie pohľadávky do dedičského konania, nakoľko nepreukázal existenciu ospravedlniteľného dôvodu pre odpustenie zmeškanej lehoty v zmysle § 58 ods. 1 O.s.p. a ani nepripojil k svojmu návrhu podanie, ktorého obsahom by bol samotný procesný úkon (prihlásenie pohľadávky), v súvislosti s ktorým navrhol odpustiť zmeškanú lehotu.

Uznesením z 3. mája 2012 č.k. 6 D 912/2010-118 Okresný súd Piešťany zamietol návrh veriteľa Ing. T. B. na postup podľa § 175o ods. 2 O.s.p. na vykonanie opravy v dôsledku nových skutočnosti zistených v dedičskom konaní podľa § 175o ods. 2 O.s.p. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že novou skutočnosťou v zmysle tohto ustanovenia nie je prihlásenie pohľadávky veriteľom proti poručiteľke, resp. dedičskej podstate podaním z 9. januára 2012, teda po uplynutí lehoty na prihlásenie pohľadávok a po vyhlásení rozhodnutia súdu v dedičskej veci samej.

Proti vyššie uvedeným uzneseniam podali dedičky A. F. a E. M. a veritelia J. B. a Ing. T. B. odvolania. O ich odvolaniach rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením z 27. marca 2013 sp. zn. 10 CoD 14/2012, 10 CoD 15/2012, 10 CoD 16/2012 tak, že **I. odvolanie dedičiek odmietol, II.** uznesenie súdu prvého stupňa z 3. januára 2012 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, **III.** uznesenia súdu prvého stupňa z 3. mája 2012 potvrdil. Odmietnutie odvolania dedičiek odôvodnil oneskoreným podaním ich odvolania, t.j. po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty, keďže napadnuté uznesenie bolo ich právnej zástupkyni doručené dňa 28. marca 2012 (č.l. 104 spisu) a odvolanie bolo podané na poštovú prepravu dňa 13. apríla 2012, t.j. deň nasledujúci po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Proti výroku I. uznesenia odvolacieho súdu podali dedičky 1/ až 3/ (dedičky 1/ a 2/ ako právne nástupkyne pôvodnej dedičky A. F., ktorá zomrela dňa X., po rozhodnutí súdu prvého stupňa) dovolanie s odôvodnením, že im nesprávnym postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože odvolací súd

prehliadol, že odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa podali nielen prostredníctvom poštového prepravcu dňa 13. apríla 2012, ale aj dňa 12. apríla 2012 prostredníctvom telefaxu, teda v zákonnej 15 dňovej lehote. Z uvedených dôvodov žiadali v tejto časti napadnuté uznesenie zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpené advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie, ktoré v danom prípade smeruje proti uzneseniu, je v zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Prípustnosť dovolania dedičiek proti napadnutému uzneseniu preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Procesnú prípustnosť dovolania dedičiek by vzhľadom na to zakladala len procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Dovolací súd je ex lege povinný skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z vád vymenovaných v tomto ustanovení. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dedičky procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali; existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Súd prax dospela k záveru, že ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené, odňal tým účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (R 23/1994). So zreteľom na to a tiež s prihliadnutím na podstatu argumentácie dovolateliek, ktorou odôvodňovali procesnú prípustnosť ich mimoriadneho opravného prostriedku, bolo v dovolacom konaní potrebné posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o dni doručenia ich odvolania okresnému súdu.

Podľa § 42 ods. 1 O.s.p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do 3 dní; podanie ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým

podpisom doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť do 3 dní predlžením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené sa neprihliada.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že na podanie obsahujúce návrh vo veci samej (akým odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa nepochybne je), ktoré bolo urobené telefaxom, sa prihliadne a má rovnaké právne účinky ako riadne podanie, a to už od času jeho urobenia. Predpokladom vzniku týchto účinkov však je doplnenie takého podania predložením jeho originálu najneskôr do troch dní. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že dedičky podali odvolanie telefaxom 12. apríla 2012. Telefaxové podanie sa však nenachádzalo v zviazanom žurnalizovanom súdnom spise, ale bolo založené v pripojenom obale označenom ako „rovnopisy“ nachádzajúcom sa za spisom bez akéhokoľvek označenia strany spisu. Z telefaxového podania možno spoľahlivo zistiť, že bolo podané dňa 12. apríla 2012 o 19.38 hod.; dedičky teda podali odvolanie telefaxom v posledný deň odvolacej lehoty. Svoje telefaxové podanie doplnili do troch dní zaslaním jeho originálu (č.l. 109 spisu), uvedená trojdňová procesná lehota bola zachovaná, lebo podanie bolo odovzdané na poštovú prepravu 13. apríla 2012, viď aj R 18/2008). Vzhľadom na uvedené bolo potrebné urobené telefaxové podanie v zmysle § 42 ods. 1 O.s.p. považovať za riadne odvolanie podané proti uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonnej lehote podľa § 204 ods. 1 O.s.p. Odvolací súd preto pochybil, ak za odvolanie dedičiek (podané na poštu 13. apríla 2012) mylne považoval originál tohto podania a nie jeho telefaxové podanie z 12. apríla 2012.

Ak za tohto stavu odvolací súd odvolanie dedičiek odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané, odňal dovolateľkám právo, aby na základe nimi včas podaného odvolania bolo nimi napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z 3. januára 2012 č.k. 6 D 912/2010-77 o prejednaní dedičstva po poručiteľke J. H. preskúmané odvolacím súdom (porovnaj R 23/1994).

So zreteľom na túto vadu, ktorá napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie dedičiek je prípustné a zároveň tiež dôvodné. Najvyšší súd preto uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2015

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková